

سپهر

رضا

کاربرد فناوری اطلاعات

دانشگاه فرهنگیان مرکز اراک

دکتر اکبری

بهار

۱۳۹۹

تولید محتوا

نگارش مقاله

چرا باید نوشت؟

حتماً برای شما این سؤال مطرحه است که اصلاً
دلیل نوشتن چیست؟

آیا برای نوشتن دلیلی وجود دارد؟

اگر مطالب نوشته نشوند چه می‌شود؟

آیا من هم باید بنویسم؟

برای این سؤال‌ها چهار دلیل بیان شده است.

دلیل اول: بخاطر رضایت خداوند

- ❖ بسیاری از افراد خود را بدون هیچ چشم‌داشتی به زحمت و مشقت فراوان می‌اندازند و می‌نویسند.
- ❖ این افراد زندگی خود را فدای مردم جامعه خویش می‌کنند تا خداوند از آنها راضی شود.
- ❖ نمونه بارز این افراد شیخ آقابزرگ تهرانی است که کتاب الذریعه الی تصانیف الشیعه را در ۲۹ جلد با هزاران زحمت و در به دری از این کشور به آن کشور نوشته است.

دلیل دوم: بخاطر انتقال دانش به نسل آینده

- اگر لوح‌ها، کتیبه‌ها، کتب خطی و ... از نسل‌های گذشته برای ما به ارث نمی‌رسیدند آیا اکنون جایگاه بشریت در جایی که است می‌بود؟
- یا این که هر دوره از زندگی انسان درجا دور خود می‌چرخید و هنوز هم ما در قرون باستان نبودیم.
- پس ما می‌نویسیم تا میراث گران بهاء دانسته‌های خود را در اختیار آیندگان قرار دهیم تا آنها نخواهند از صفر شروع کنند.

مقدمه

دلیل سوم: بخاطر حفظ و صیانت از دانسته و زدن مهر مالکیت بر آنها

- جامعه امروز، جامعه بی رحمی است. اصطلاحاً اگر شل بجنبی سفت می خوری است.
- اگر کسی ایده‌ای در ذهن داشته باشد، باید آن را بیان کند تا ارزشمند شود، وگرنه در ذهن ارزشی نخواهد داشت.
- اما مطرح کردن ایده بدون ثبت و زدن مهر مالکیت، کار خطرناکی است و امکان سرقت آن بسیار زیاد است.
- لذا نوشتن مطالب و ثبت آن بصورت رسمی من جمله در نشریات، کتاب و... ایده صیانت می کند.

مقدمه

دلیل چهارم: بخاطر اجبار و نیاز

- گاهی افراد مجبور به نوشتن هستند، چرا که اگر ننویسند امتیازات لازم را برای پیشرفت نمی‌توانند کسب کنند.
- دانشجویان ارشد و دکتری برای گرفتن مدرک تحصیلی مجبور به نوشتن هستند.
- دانشجویان لیسانس برای دروس خود مجبورند گزارش یا تحقیق بنویسند در غیر این صورت نمره نخواهند گرفت.

مقدمه

مقاله چیست؟

- ▶ مقاله علمی گزارش نوشته شده و انتشار یافته‌ای است که نتایج تحقیقات جدید در آن حوزه تخصصی را تشریح می‌نماید.
- ▶ انتشار مقالات علمی راهی است که یک محقق نتایج کار تحقیقاتی خود را با دیگر محققان و یا دانشمندان به اشتراک می‌گذارد.
- ▶ کارهای تحقیقاتی سایر محققان را در قالب یک مقاله مروری ارائه می‌نماید.

مقدمه

مقاله چیست؟

- ▶ برای تکامل علم وجود مقالات اجتناب ناپذیر است چرا که مقالات مرتبط با یک زمینه علمی به صورت زنجیروار به هم متصل بوده و اساس و بنیان کارهای تحقیقاتی هر محقق، مقالات قبلی می باشد.
- ▶ بنابراین باید دقت کرد که هدف یک مقاله علمی دادن اطلاعات است و نه تحت تاثیر قرار دادن خواننده.

مقدمه

تقسیم‌بندی مقالات از نظر ارزش و اعتبار

- ▶ آیا تا به حال فکر کرده‌اید مقاله‌ای که می‌نویسید در کدام دسته از مقالات قرار می‌گیرد؟
- ▶ مقالات ISI.
- ▶ مقالات غیر ISI.
- ▶ مقالات ISI مقالاتی هستند که در مجلاتی که جزو مجلات ISI می‌باشند، به چاپ می‌رسند.
- ▶ ما در این بخش فعلاً با این تقسیم‌بندی مقالات کاری نداریم.

مقدمه

تقسیم‌بندی مقالات از نظر جنس و ماهیت

- ▶ تقسیم‌بندی که در داخل کشور مورد استفاده قرار می‌گیرد عبارتند از:
- ▶ مقاله پژوهشی
- ▶ مقاله تحلیل
- ▶ مقاله مروری
- ▶ مقاله گزارشی

مقاله پژوهشی یا علمی پژوهشی (original article)

- یک مقاله پژوهشی مقاله‌ای است که اساس و پایه آن را یک پروژه پژوهشی یا آزمایشگاهی تشکیل می‌دهد.
- این نوع مقاله برگرفته از تحقیقی است که به تازگی توسط پژوهشگر انجام شده است و متکی بر یافته‌های تحقیقاتی است.
- پایان‌نامه‌های دانشجویی و طرح‌های پژوهشی از این نوع پژوهش‌ها است.

مقاله پژوهشی

➤ ارزش و اعتبار این نوع مقاله از نظر علمی بسیار عالی است.

➤ مجلات علمی و پژوهشی فقط این نوع مقالات را منتشر می کنند.

➤ اولویت انتشار مقالات همایش ها نیز مقالات پژوهشی می باشد.

مقاله پژوهشی

ویژگی مقالات پژوهشی

- ▶ مطالعه‌ای که در قالب مقاله به چاپ رسیده است، حاصل تحقیق خود محقق باشد.
- ▶ محقق فرضیه تحقیق و همچنین هدف تحقیق را شرح دهد.
- ▶ محقق روش تحقیق خود را شرح دهد.
- ▶ نتایج تحقیقات خود را گزارش نماید.
- ▶ محقق نتایج تحقیق خود را مورد تفسیر قرار دهد.

مقاله پژوهشی

بخش‌های مهم مقاله پژوهشی عبارتند از:

- ▶ چکیده
- ▶ مقدمه
- ▶ روش‌شناسی پژوهش
- ▶ نتایج و بحث
- ▶ نتیجه‌گیری

▶ مقاله تحلیلی

▶ این نوع مقاله که به نام مقاله نظری نیز شناخته می‌شود، مقاله‌ای است که نویسنده با استفاده از منابع پژوهشی پیشین، نظریه خاصی را در حوزه کار خود مطرح می‌کند.

▶ در این نوع مقاله نویسنده ممکن است نظریه‌های قبلی را گسترش دهد، آنها را با استفاده از شواهد استحکام بخشد و به شکل دیگری بیان کند یا آنها را مورد تأمل و تردید قرار دهد.

- ▶ این نوع مقالات بیشتر برای نشریات تخصصی و علمی - ترویجی ارسال می شوند. نشریاتی از قبیل فصل نامه هایی که علمی - پژوهشی نیستند و یا ماهنامه های تخصصی رشته ها، مانند ماهنامه ادبیات کودک و نوجوان خانه کتاب ایران.
- ▶ نشریات علمی - پژوهشی از این نوع مقالات کم و بیش استفاده می کنند.

مقاله مروری یا علمی ترویجی (review paper)

- در این مقالات حاصل یافته‌های پژوهشی نویسنده مقاله گزارش نمی‌شود؛ بلکه یافته‌های محققان دیگر در یک موضوع خاص مورد مرور قرار می‌گیرد و وضعیت موجود در آن حوزه علمی شرح داده می‌شود.
- این نوع از مقاله به تحلیل کلان و ارزیابی انتقادی نوشته‌هایی می‌پردازد که قبلاً منتشر شده است.
- مقالات مروری اهمیت بسزایی دارند چرا که محقق با مطالعه یک مقاله مروری می‌تواند دریابد که وضعیت آخرین یافته‌های حوزه تحقیقاتی او چیست.
- با مطالعه یک مقاله می‌توان نتایج صدها مقاله را مطالعه و مرور کرد، لذا مطالعه این نوع مقالات برای محققان به شدت توصیه می‌گردد.

مقاله مروری

- اما نگارش و چاپ مقالات مروری چندان کار ساده‌ای نیست و این کار می‌بایست توسط محققان با تجربه که در یک زمینه علمی دارای تجربه کافی هستند، نگارش گردد.
- غالباً می‌بایست بیش از صدها مقاله مرتبط با موضوع توسط نویسندگان مطالعه شده باشد.
- نویسنده مقاله مروری از طریق مقوله‌بندی، یکپارچه سازی و ارزشیابی متون منتشر شده پیشین، سیر پیشرفت پژوهش‌های جاری را در جهت روشن ساختن مسئله‌ای مشخص دنبال می‌کند.
- این نوع مقاله‌ها را نشریات ترویجی منتشر می‌کنند که از نظر علمی اعتبار چندان ندارند.

➤ مقاله گردآوری

- این نوع مقاله صرفاً به گردآوری و انعکاس نقطه نظرهای مختلف مندرج در نوشته‌های مرتبط با موضوعی خاص می‌پردازد و در واقع کار تازه‌ای را عرضه نمی‌کند.
- تفاوت آن با مقاله تحلیلی این است که به ارائه نظریه جدیدی منتهی نمی‌شود.
- تفاوت آن با مقاله مروری این است که الزاماً به سنجش و ارزیابی کلیه آثار قبلی نمی‌پردازد.
- این نوع از مقالات را ماهنامه، روزنامه‌ها، نشریات محلی منتشر می‌کنند.

- علاوه بر انواع مقاله ذکر شده، انواع دیگری از نوشته‌ها در مجلات به چاپ می‌رسند که از فراوانی کمتری برخوردار هستند.
- یاداشت‌های انتقادی،
- گزارش کوتاه،
- نقد و بررسی،
- مرور کتاب،
- و موارد دیگری که مناسب مجامع علمی نمی‌باشند.

تکلیف کلاسی

برای هر نوع از مقالات یک نمونه از نشریات پیدا کنید.
این تکالیف را تا آخر ترم نزد خود نگهدارید، در پایان
ترم این تکالیف جمع‌آوری می‌گردد.

سوسن چلچراغ - داماش

خدایا چنان کن سرانجام کار تو خشنود باشی و ما رستگار

